

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА ЙОГО ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ

INFORMATION AND ANALYTICAL ENSURING THE ACTIVITIES OF SUPERVISORY BODIES AND ITS DIGITAL TRANSFORMATION

Чудак О.М., аспірант кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права,

Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Стаття присвячена аналізу інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючих органів з позицій його цифрової трансформації. Встановлено, що інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів – це перш за все робота з інформацією. Розвиток цифрових інформаційних технологій ставить перед державою, контролюючими органами і платниками нові вимоги, спонукаючи їх до адаптації та модернізації своїх численних систем і процесів, у т.ч. використання цифрових технологій для автоматизації процесу збору, обробки та використання даних, які становлять податкову інформацію.

Констатовано, що держава в цілому, і контролюючі органи, повинні забезпечити: високий рівень захисту даних, впроваджуючи надійні механізми шифрування, аутентифікації та контролю доступу; інтеграцію податкових електронних сервісів з іншими цифровими системами, у т.ч. із системами міжнародного обміну податковою інформацією; ефективний аналіз великих обсягів податкової інформації та ідентифікації способів ухилення від сплати податків. Наразі інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів перебуває в активній фазі змін, пов'язаних із глобальною цифровою трансформацією, зокрема щодо підходів і форм до збору, обробки, аналізу, використання та зберігання інформації.

Ключові слова: оподаткування, контролюючі органи, адміністрування, податкове адміністрування, податковий контроль, платники податків, податкова інформація, електронні сервіси, великі дані, цифровізація.

The article is devoted to the analysis of information and analytical support of the activity of controlling bodies from the standpoint of its digital transformation. It has been established that information and analytical support for the activities of control bodies is, first of all, work with information. The development of digital information technologies puts new demands on the state, regulatory bodies and payers, prompting them to adapt and modernize their numerous systems and processes, including the use of digital technologies to automate the process of collection, processing and use of data that constitute tax information.

It was established that the state as a whole, and regulatory bodies, should ensure: a high level of data protection, implementing reliable encryption, authentication and access control mechanisms; integration of tax electronic services with other digital systems, including with systems of international exchange of tax information; effective analysis of large amounts of tax information and identification of tax evasion methods. Currently, the information and analytical support of the activities of control bodies is in an active phase of changes related to the global digital transformation, in particular, regarding approaches and forms to the collection, processing, analysis, use and storage of information.

Key words: taxation, control bodies, administration, tax administration, tax control, taxpayers, tax information, electronic services, big data, digitization.

Постановка проблеми. Згідно із приписами статті 62 Податкового кодексу України одним із способів податкового контролю та, відповідно, елементів податкового адміністрування є інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів [8]. Урегулювання останнього здійснюється окремою главою розділу 2 Податкового кодексу України (далі – ПК України). Законодавець визначає інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів як комплекс заходів, що координується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, щодо збору, опрацювання та використання інформації, необхідної для виконання покладених на контролюючі органи функцій [8]. Розглядуваний спосіб податкового контролю реалізується шляхом здійснення низки заходів спрямованих на безпосередню роботу (збір, опрацювання, використання) з інформацією, що є предметом інформаційних відносин між контролюючими органами, платниками податків та іншими суб'єктами інформаційних відносин.

Аналіз останніх досліджень. Питання адміністрування податків і зборів, податкового контролю, і, зокрема, інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючих органів знаходяться у полі зору численних науковців: О. О. Дмитрик, Д. П. Дорошенка, М. П. Кучерявенка, Н. А. Маринів, Ю. О. Костенко, В. О. Рядінської, А. Б. Христофорова, М. М. Чинчина та інших. Приміром, Д. П. Дорошенко з'ясовує сутність цього способу податкового контролю [4, с. 121–124]. Н.А. Маринів підкреслює, що цей аспект діяльності контролюючих органів займає важливе місце в системі способів здійснення податкового

контролю, і резюмує, що від якості отриманої інформації та її аналізу залежить ефективність виконання покладених на органи Державної податкової служби завдань щодо здійснення контролю за надходженням до бюджетів податків та зборів [1, с. 470]. А. М. Котенко визначає мету інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності як повноту, достовірність та своєчасність даних про діяльність платника податків. Науковець стверджує, що без належного забезпечення інформацією проведення перевірок платників податків потребувало б більше часу. Ще до проведення перевірки на підставі наявної податкової інформації посадові особи контролюючого органу можуть встановити можливі порушення платника податків [6, с. 208–212]. Водночас позначена тематика набуває актуальності з огляду на широке застосування цифрових технологій у діяльності податкових органів. Тим більше, що діджиталізація не є зовсім новою ідеєю, а скоріше тривалою та сталою тенденцією. Безумовно, що цифровізація може зіграти ключову роль у допомозі податковим органам знизити адміністративні витрати, ефективніше збирати більше доходів, підвищувати прозорість та сервіс для платників податків, а також адаптувати великі потоки даних [2]. Перетворення держави на зручний сервіс для громадян, звісно ж, включає в себе перетворення податкового адміністрування на зручний сервіс, як для громадян, так і для контролюючих органів. Останнє беззаперечно включає в себе цифрову трансформацію інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючих органів.

Тож, **метою статті** є аналіз інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючих органів з позицій його цифрової трансформації.

Виклад основного матеріалу. Характеристика інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючих органів дозволяє в його змісті виокремити два взаємопов'язаних елементи: (1) інформаційний, що є первинним етапом цього процесу, і полягає у зборі (отриманні) інформації, необхідної для виконання контролюючими органами своїх основних функцій; (2) аналітичний – як похідний від першого, суть якого полягає у обробці, аналізі та збереженні податкової інформації для використання з метою виконання покладених на контролюючі органи функцій та завдань, а також для формування та реалізації єдиної державної податкової політики центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику [1, с. 470].

Варто звернути увагу, що інформаційні відносини платників податків із контролюючим органом, а саме збір (отримання) інформації шляхом листування, врегульовано статтями 42 та 42-1 ПК України. Листування здійснюється в двох формах: письмовій та електронній. Щодо письмової форми документів з питань адміністрування податків, зборів, платежів, податкового контролю, у тому числі з питань проведення перевірок, звірок, то вони мають бути відповідним чином підписані та у випадках, передбачених законодавством, завірені печаткою такого контролюючого органу та надіслані за адресою (місцезнаходженням, податковою адресою) платника податків рекомендованим листом з повідомленням про вручення або особисто вручені платнику податків (його представнику) і відображатися в електронному кабінеті [8].

Поряд із цим, платники податків можуть здійснювати листування з контролюючими органами засобами електронного зв'язку в електронній формі. Позначимо, що така можливість з'явилася у платника податків ще у 2016 році, коли було прийнято Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні» від 21 грудня 2016 року [11], а повною мірою реалізована із 2020 року, коли набрав чинності Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» від 16 січня 2020 року [10].

Електронне листування має відбуватися з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» [13]. При чому така комунікація відбувається через електронний кабінет при обов'язковій електронній ідентифікації платника податків онлайн в електронному кабінеті.

У разі подання платником податків заяви про бажання отримувати документи через електронний кабінет, а також у інших випадках визначених ПК України, листування здійснюється шляхом надіслання документа в електронний кабінет з одночасним надісланням платнику податків на його електронну адресу (адреси) інформації про вид документа, дату та час його надіслання в електронний кабінет. Важливо, що документ, надісланий контролюючим органом в електронний кабінет, вважається врученим платнику податків або фінансовому агенту, за наявності двох таких умов: (1) якщо він сформований з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» та (2) є доступним в електронному кабінеті [8].

Таким чином, інформаційні відносини між контролюючими органами, платниками податків та іншими суб'єктами інформаційних відносин можуть реалізуватися шляхом: (1) особистого подання документів у письмовому вигляді платниками податків до контролюючого органу, (2) надіслання поштою письмових документів, (3) а також через електронний кабінет за допомогою засобів електронного зв'язку в електронній формі.

Застосування останнього способу вимагає дотримання законодавчих приписів про обов'язкові реквізити електронного документа, порядок його створення, порядок ідентифікації автора за допомогою електронного підпису; порядок підтвердження достовірності походження та цілісності електронного документа за допомогою електронної печатки тощо.

Щодо обробки та використання податкової інформації варто зазначити, що така інформація, зібрана відповідно до вимог ПК України зберігається в базах даних Інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем (далі – Інформаційні системи) Державної податкової служби України (далі – ДПС України) [8]. Вказані інформаційні системи і засоби їх забезпечення (розроблені, виготовлені або придбані ДПС України) – є державною власністю, а їх перелік визначається Державною податковою службою. Система захисту податкової інформації також встановлюється ДПС України [8].

ПК України передбачено, що податкові та митні органи вносять та оцінюють податкову інформацію до баз даних Інформаційних систем в порядку інформаційної взаємодії відповідно до пункту 41.2 статті 41 ПК України [8]. Останній затверджено Наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку взаємодії інформаційних систем Державної податкової служби України та Державної митної служби України щодо обміну інформацією, необхідною для адміністрування податків, зборів та інших обов'язкових платежів, здійснення контрольних процедур щодо дотримання податкового та митного законодавства» від 10.06.2020 р. № 286. [16] Що стосується використання вже зібраної податкової інформації, то контролюючі органи використовують як саму зібрану податкову інформацію, так і результати її опрацювання для виконання покладених на контролюючі органи функцій та завдань.

Як вже вказувалося, для зібраної податкової інформації з метою її подальшої обробки, аналізу та збереження створені та використовуються бази даних інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем. З останніх створюють Реєстр інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем. У Положенні про Реєстр інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем органів виконавчої влади, а також підприємств, установ і організацій, що належать до сфери їх управління, що затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 03.08.2005 № 688, закріплено цілі утворення таких реєстрів, а саме:

- запровадження єдиної системи обліку відомостей, визначених переліком відомостей про інформаційну, телекомунікаційну та інформаційно-телекомунікаційну систему органу виконавчої влади, а також підприємства, установи і організації, що належить до сфери його управління;
- проведення аналізу стану захисту державних електронних інформаційних ресурсів в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах;
- надання методичної допомоги і координація діяльності міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, пов'язаної із захистом державних електронних інформаційних ресурсів в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах [15].

Сьогодні створено та ведуться такі реєстри: реєстр платників єдиного податку, дані реєстру платників податку на додану вартість, інформація про ПРРО, дані про взяття на облік платника податків, дані Єдиного реєстру індивідуальних податкових консультацій, реєстр страховальників, реєстр ЦСО тощо [3]. Окрім вказаних реєстрів, наразі впроваджено на офіційному веб-сайті ДПС України в розділі «Е-сервіси» такі електронні сервіси: електронний кабінет; загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс; електронна звітність; реєстр форм електронних документів (перелік сервісних запитів) для юридичних

осіб; реєстр форм електронних документів (перелік сервісних запитів) для фізичних осіб; сервіс «Пульс» ДПС України; кваліфікований надавач електронних довірчих послуг; дізнайся більше про свого бізнес-партнера; декларування громадян; особам-нерезидентам – постачальникам електронних послуг; система обліку публічної інформації; контакт-центр; податкова карта України; інформація про максимальні роздрібні ціни виробників та імпортерів підкацизних товарів (продукції); пошук фіскального чека; для волонтерів; тощо [3].

Як бачимо, інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів – це перш за все робота з інформацією. При цьому такі відносини набувають нового змісту з огляду на цифровізацію, що спрямована у тому числі на використання цифрових технологій для автоматизації процесу збору, обробки та використання даних, які становлять податкову інформацію. Ми спостерігаємо, що цифрове поле сьогодення змінює природні закони, а віртуальний простір, що став реальним чинником суспільних відносин, переформатує традиційні уявлення про способи та механізми зберігання, обігу та захисту інформації. У усьому світі зростає питома вага суспільних відносин, які пов'язані з використанням комп'ютерних мереж, що передбачає необхідність забезпечення ефективної правової регламентації зазначених відносин [7].

Віце-прем'єр-міністр – Міністр цифрової трансформації М. Федоров щодо цифровізації у 2021 році на відкритті другого дня Всеукраїнського форуму «Україна 30. Цифровізація» наголосив, що це поступове перетворення усіх державних послуг на зручні онлайн-сервіси, побудову цифрової держави, держави, яка стає сервісом без бюрократії, черг та корупції [19]. Дійсно, на цьому шляху Україна отримала значні результати. Для підтвердження цієї тези наведемо відомості, розміщені прес-службою ДПС України ще на початку лютого 2022 року: «у сфері оподаткування послуги та сервіси, які були лише в проєктах – вже є реальністю. Здійснюються заходи для задоволення потреб платників у зручності, простоті та комфортності всіх процедур з оподаткування. У співпраці Державної податкової служби України з Міністерством фінансів України та Міністерством цифрової трансформації платникам податків забезпечено змогу користуватися на Порталі «Дія» такими цифровими послугами як «Малаятко, ID14, цифровий податковий номер, шеринг документів, довідка про доходи, платники в розділі «Мої податки» на Порталі «Дія» можуть отримати інформацію про свої податкові дані, стан розрахунків з бюджетом, дані про банківські рахунки тощо» [5].

Таким чином, цифровізація податкового адміністрування, у тому числі, інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючих органів є активним багатостороннім процесом удосконалення та переформування роботи з податковою інформацією, як зі сторони платників податків, так і контролюючих органів.

Водночас слухним вбачається твердження, що суспільство має контролювати процеси інформатизації більш ретельно, навіть враховуючи широкі можливості комп'ютерів та інформаційно-комунікаційних технологій, які дозволяють активізувати демократичні засади розбудови суспільства, полегшити (автоматизувати) процеси моніторингу й управління державними, економічними, соціальними, оборонними та іншими об'єктами і системами з метою своєчасно отримувати, накопичувати, обробляти й передавати інформацію практично з будь-якою швидкістю і в будь-якій кількості [17]. Не випадково Н. А. Маринів вказує, що розвиток інформаційних технологій вимагає від контролюючих органів використання новітніх методів моніторингу та обробки інформації, підвищення ролі прогнозування та аналітики наявної інформації із застосуванням надійних систем її захисту, дотримуючись при цьому обов'язку щодо не допущення

розголошення інформації з обмеженим доступом, що одержується, використовується, зберігається під час реалізації функцій, покладених на контролюючі органи [1]. До цього додамо, що із збільшенням обсягу цифрових даних зростає й ризик кібератак та витоку інформації. Особливою гострото цей аспект набуває сьогодні, коли наша держава стримує опір російського агресора, адже війна торкається й інформаційної сфери. Отже, держава в цілому, і контролюючі органи зокрема, повинні забезпечити високий рівень захисту даних, впроваджуючи надійні механізми шифрування, аутентифікації та контролю доступу.

Наступний аспект, що вартий прискільки уваги, це інтеграція податкових електронних сервісів з іншими цифровими системами. Мова йде про продовження ефективної інтеграції баз даних, які мають контролюючі органи, з іншими державними інформаційними системами, а також із системами міжнародного обміну податковою інформацією. Окрім того, з метою ефективного аналізу великих обсягів податкової інформації та ідентифікації способів ухилення від сплати податків, своєчасним і доцільним вбачається використання контролюючими органами технологій аналітики великих даних та машинного навчання. Це є суто важливо для забезпечення обміну даними та боротьби з ухиленням від оподаткування, прозорості і ефективності податкового адміністрування, боротьби із корупцією сприяння підвищенню довіри до податкових органів.

Таким чином, розвиток цифрових інформаційних технологій ставить перед державою, контролюючими органами і платниками нові вимоги, спонукаючи їх до адаптації та модернізації своїх численних систем і процесів.

Беручи у фокус уваги платників податків, розвиток інформаційних технологій вимагає від них суттєву трансформацію при реалізації обов'язків як щодо податкового обліку та звітності, так і сплати податків і зборів. Позначимо, що платники податків мають адаптуватися до численних цифрових новацій, пов'язаних із оподаткуванням, зокрема, електронного подання податкових декларацій та інших звітів, використання програмного забезпечення для обліку та управління грошовими та іншими ресурсами. Приміром, при застосуванні платниками податків хмарних обчислень, що дозволяють забезпечити гнучкість та масштабованість зберігання даних і використання облікових програм, виникає гостра потреба у перегляді внутрішньогосподарських процесів та заходів безпеки. Для оптимізації податкового планування такі суб'єкти можуть використовувати аналітику даних, що включає аналіз податкової та іншої інформації для виявлення тенденцій, оцінки ризиків та визначення можливостей для зниження податкового навантаження. Тож, застосування таких систем обумовлює необхідність набуття платниками податків відповідними технічними знаннями, володіння певним програмним забезпеченням для ведення господарської діяльності, впровадження надійних способів для забезпечення кібербезпеки та дотримання законодавчо встановлених правил захисту персональних даних.

Позначимо, що 22 листопада 2021 наказом № 965 було затверджено місію та Стратегічний план ДПС України на 2022–2024 роки [14]. Зазначений план включає, зокрема Стратегічну ціль 1 «Ефективне управління діяльністю», елементами якої позначено удосконалення та автоматизацію робочих процесів та процедур, розвиток ефективної, сучасної, стабільної та захищеної ІТ-інфраструктури. Своєю чергою, Стратегічна ціль 2 «Ефективне адміністрування податків, зборів, платежів» передбачає: (1) спрощення адміністрування податків (щодо створення програмного забезпечення на доопрацювання інформаційно-комунікаційної системи ДПС щодо формування в електронному вигляді витягу з Реєстру неприбуткових установ та організацій та повідомлення про відсутність у Реєстрі неприбуткових установ та організацій); (2) удо-

сконалення підходів та процедур податкових перевірок (запровадження програмного забезпечення щодо автоматизації обробки інформації, яка накопичується в базах даних СОД РРО/ПРРО, спрощення відбору та аналізу почекової інформації, що надходить від РРО до ДПС, автоматизації виявлення суб'єктів господарювання, у яких можливі порушення норм законодавства; створення програмного забезпечення щодо формування акту фактичної перевірки в електронній формі; поступове запровадження електронної документальної перевірки (електронного аудиту) спочатку великих платників податків, а надалі всіх платників, та ін.); (3) удосконалення погашення податкового боргу (у тому числі, створення програмного забезпечення, необхідного для оптимізації процесу адміністрування заборгованостей та з інших питань організації роботи, навчання працівників підвідомчих структурних підрозділів територіальних органів ДПС щодо адміністрування податкового боргу та ін.); (4) удосконалення процесів ведення обліку платежів та контролю за достовірністю облікових показників в інтегрованих картках платників (створення нової моделі інтегрованого процесу взаємодії ДПС з Казначейством при отриманні інформації про надходження платежів на центральному рівні в режимі он-лайн (24/7) та в умовах дії міжнародного стандарту специфікації ISO-20022; Здійснення заходів щодо переходу на автоматизований процес надання звітності ДПС органам державної влади), та ін. [14].

Показово, що розвиток зручних та доступних сервісів для платників податків, у тому числі щодо цілей інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності, виокремлено в третю стратегічну ціль – Формування іміджу ДПС як сервісної служби європейського зразка з високим рівнем довіри у суспільстві. Останньою зокрема передбачено: (1) створення (удосконалення) програмного забезпечення інформаційно-комунікаційної системи «Електронний кабінет» щодо впровадження нових/удосконалення наявних е-сервісів; (2) оновлення, актуалізація програмного забезпечення Контакт-центру ДПС; (3) впровадження сервісу інформування платників податків про наявність податкового боргу та необхідність подання звітності тощо; (4) розширення потужностей програмно-технічного комплексу: створення хмарного сховища для зберігання особистих ключів усіх користувачів (юридичних та фізичних осіб) у кваліфікованому засобі електронного підпису кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг ДПС України (далі – КНЕДП ДПС) після придбання двох нових сучасних серверів, тощо [14].

До того ж, щодо цифровізації для цілей інформаційно-аналітичного забезпечення у четвертій стратегічній цілі – Протидія ухиленню від оподаткування шляхом запровадження міжнародних стандартів та вдосконалення аналітичних інструментів передбачено: придбання (розроблення) автоматизованої системи роботи з великими масивами даних для проведення аналізу ризиків з трансфертним ціноутворенням; здійснення заходів щодо забезпечення обміну фінансовою інформацією відповідно до вимог Стандарту CRS; забезпечення; технічної спромож-

ності ДПС щодо прийняття, зберігання та обміну інформацією за стандартами CRS та СбС у частині забезпечення конфіденційності та захисту інформації; впровадження автоматизованого спеціального обліку запитів (вхідних та вихідних) в рамках міжнародного обміну інформацією за запитом з компетентними органами іноземних юрисдикцій, тощо [14].

Як свідчить Звіт про стан виконання Плану заходів з реалізації Стратегічного плану ДПС України на 2022–2024 роки у 2023 році, що затверджений наказом ДПС від 04.04.2023 № 198, низка цілей знаходиться на завершальній стадії їх реалізації. Приміром, 19 серпня 2022 р. Україна приєдналася до Багатосторонньої угоди про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки. Метою такого приєднання є долучення України до міжнародної системи автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки відповідно до Загального стандарту звітності CRS, схвалененого Радою Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) [18]. Згодом, 20 березня 2023 р. було прийнято Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки» [9]. Тож, імплементація міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки спрямована, у тому числі, на боротьбу з ухиленням від оподаткування/розмиття бази оподаткування. Збір, обробка та використання податкової інформації, своєю чергою, є одним із найважливіших аспектів у цій боротьбі.

Висновки. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів, як спосіб податкового контролю та елемент податкового адміністрування, своїм змістом охоплює інформаційні відносини між контролюючими органами, платниками податків та іншими суб'єктами цих інформаційних відносин, предметом яких є податкова інформація. Цей спосіб податкового контролю спрямований на збір, обробку, використання та зберігання податкової інформації. Порядок, форма та вимоги до інформації здійснення вказаних елементів інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючих органів врегульовано ПК України та іншими законами. Проте зміни в суспільстві, викликані глобальною цифровізацією, яка є тривалим процесом, підтверджуються запровадженням численних здобутків.

Цифровізація інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючих органів є очевидним великим часу та обумовлена швидкою та всеохоплюючою інтеграцією цифрових інформаційних технологій в усі сфери життя людей та функціонування держави та її установ. Така інтеграція вимагає від урядів держав активних дій, як всередині країни, так і в міжнародній співпраці з іншими державами, у тому числі, й у сфері оподаткування. Наразі інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів перебуває в активній фазі змін, пов'язаних із глобальною цифровою трансформацією, зокрема щодо підходів (форм) до збору, обробки, аналізу, використання та зберігання інформації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Maryniv N. A. Information and analytical ensuring the activities of controlling authority: theoretical and practical aspects. *Juridical scientific and electronic journal*. 2022. № 11. С. 467. С. 466–471.
2. Podolska A. A. Tendencies of digitalization of tax procedures and their impact on tax control methods. *Juris Europensis Scientia*. 2022. No. 3. P. 68. P. 67–71. URL: <https://doi.org/10.32782/chem.v3.2022.13>.
3. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/>.
4. Дорошенко Д.П. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів як спосіб податкового контролю. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2017. № 4. С. 121–125. URL: <http://www.nvppp.in.ua/vip/2017/4/24.pdf>
5. ДПС: Цифровізація у сфері оподаткування є важливою складовою розвитку цифрової економіки. URL: <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/568593.html>.
6. Котенко А.М. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів. Велика українська юридична енциклопедія. Харків, 2020. Т. 6 : Фінансове право. С. 208–212.
7. Левицька Н. Використання цифрових технологій у праві. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 9 (283). С. 165, С. 165–169.

8. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
9. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки : Закон України від 20.03.2023 р. № 2970-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2970-20#Text> (дата звернення: 12.02.2024).
10. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві: Закон України від 16.01.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/466-20#n630>
11. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні: Закон України від 2.12.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1797-19#n384>
12. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-VIII : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>.
13. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>.
14. Про затвердження місії та Стратегічного плану Державної податкової служби України на 2022 – 2024 роки: наказ Державної податкової служби України від 22.11.2021 № 965. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0965912-21#Text>
15. Про затвердження Положення про Реєстр інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем органів виконавчої влади, а також підприємств, установ і організацій, що належать до сфери їх управління : Постанова Каб. Міністрів України від 03.08.2005 р. № 688 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2005-n#Text>.
16. Про затвердження Порядку взаємодії інформаційних систем Державної податкової служби України та Державної митної служби України щодо обміну інформацією, необхідною для адміністрування податків, зборів та інших обов'язкових платежів, здійснення контрольних процедур щодо дотримання податкового та митного законодавства : Наказ М-ва фінансів України від 10.06.2020 р. № 286 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0593-20#Text>.
17. Соснін О. Цифровізація як нова реальність України. *Юридичний вісник України*. 2020. 1–23 січ. С. 16–17.
18. Україна приєдналася до Багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/baneryi/crs/povidomlennya/print-609052.html>.
19. Федоров М. Цифровізація – це поступове перетворення усіх державних послуг на зручні онлайн-сервіси. . URL: <https://thedigital.gov.ua/news/mikhaylo-fedorov-tsifrovizatsiya-tse-postupove-peretvorenniya-usikh-derzhavnikh-poslug-na-zruchni-onlayn-servisi>.